

Informovaný souhlas

Výzkum probíhá za účelem sepsání diplomové práce na oboru Učitelství češtiny jako cizího jazyka na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Cílem výzkumu je zkoumat faktory, které ovlivňují osvojování češtiny jako cizího jazyka u mluvčích s mateřským jazykem španělština.

Výzkum probíhá prostřednictvím nahrávaných polostrukturovaných rozhovorů, které výzkumnice použije ve své diplomové práci k jazykové a obsahové analýze. Za tímto účelem budou projevy respondentů či jejich části transkribovány do písemné podoby. Data mohou být popř. využity pro účely dalších odborných publikací a prezentací. Vždy však bude zachována anonymita a budou chráněny citlivé údaje respondentů.

Rozhovory budou vedeny v češtině, popřípadě v jazykově obtížných situacích též v jiných jazycích. Seznámení s projektem probíhá před nahráváním, a to ve španělštině. Během nahrávání je možné kdykoli odmítnout odpovědět na otázku či rozhovor bez uvedení důvodu ukončit. Od výzkumu je možné odstoupit do 7 dnů od poskytnutí rozhovoru.

Byl/a jsem seznámen/a s průběhem, cílem a obsahem výzkumného projektu Evy Halanové s názvem *Čeština jako cizí jazyk u mluvčích s mateřským jazykem španělština*. Rozumím jim a souhlasím s účastí na výzkumu.

DATUM:

JMÉNO A PŘÍJMENÍ:.....

PODPIS:

Zkušený uživatel	C1	Rozumí širokému rejstříku náročných a dlouhých textů a rozpozná implicitní významy textů. Umí se plynule a pohotově vyjadřovat bez zjevného hledání výrazů. Umí jazyka užívat pružně a efektivně pro společenské, akademické a profesní účely. Umí vytvořit srozumitelné, dobře uspořádané, podrobné texty na složitá témata, čímž prokazuje ovládnutí kompozičních útvarů, spojovacích výrazů a prostředků koheze.
Samostatný uživatel	B2	Dokáže porozumět hlavním myšlenkám složitých textů týkajících se jak konkrétních, tak abstraktních témat včetně odborně zaměřených diskusí ve svém oboru. Dokáže se účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že může vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími, aniž by to představovalo zvýšené úsilí pro kteréhokoliv účastníka interakce. Umí napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat a vysvětlit své názorové stanovisko týkající se aktuálního problému s uvedením výhod a nevýhod různých možností.
	B1	Rozumí hlavním myšlenkám srozumitelné spisovné vstupní informace (input) týkající se běžných témat, se kterými se pravidelně setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. Umí si poradit s většinou situací, jež mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Umí napsat jednoduchý souvislý text na témata, která dobře zná nebo která ho/ji osobně zajímají. Dokáže popsat své zážitky a události, sny, naděje a cíle a umí stručně vysvětlit a odůvodnit své názory a plány.
Uživatel základů jazyka	A2	Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnáléhavějších potřeb.

Tabulka

		A2
P O R O Z U M	Poslech	Rozumím frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se mě bezprostředně týkají (např. základní informace o mně a mé rodině, o nakupování, místopisu, zaměstnání). Dokážu pochopit smysl krátkých jasných jednoduchých zpráv a hlášení.

Ě N Í		
M L U V E N Í	Ústní interakce	Umím komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Zvládnou velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumím natolik, abych konverzaci sám/sama dokázal(a) udržet.
	Samostatný ústní projev	Umím použít řadu frází a vět, abych jednoduchým způsobem popsal(a) vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, dosažené vzdělání a své současné nebo předchozí zaměstnání.

Tabulka

		B1
P O R O Z U M Ě N Í	Poslech	Rozumím hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkávám v práci, ve škole, ve volném čase, atd. Rozumím smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi mého osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně.
M L U V E N Í	Ústní interakce	Umím si poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Dokážu se bez přípravy zapojit do hovoru o tématech, která jsou mi známá, o něž se zajímám nebo která se týkají každodenního života (např. rodiny, koníčků, práce, cestování a aktuálních událostí).

	Samostatný ústní projev	Umím jednoduchým způsobem spojovat fráze, abych popsal(a) své zážitky a události, své sny, naděje a cíle. Umím stručně odůvodnit a vysvětlit své názory a plány. Umím vyprávět příběh nebo přiblížit obsah knihy nebo filmu a vylíčit své reakce.
--	--------------------------------	---

Tabulka

B2		
P O R O Z U M Ě N Í	Poslech	Rozumím delším promluvám a přednáškám a dokážu sledovat i složitou výměnu názorů, pokud téma dostatečně znám. Rozumím většině televizních zpráv a programů týkajících se aktuálních témat. Rozumím většině filmů ve spisovném jazyce.
M L U V E N Í	Ústní interakce	Dokážu se účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že mohu vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími. Dokážu se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory.
	Samostatný ústní projev	Dokážu se srozumitelně a podrobně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti mého zájmu. Umím vysvětlit své stanovisko k aktuálním otázkám a uvést výhody a nevýhody různých řešení.

Tabulka

C1		
P O R O Z U	Poslech	Rozumím delším promluvám, i když nemají jasnou stavbu a vztahy jsou vyjádřeny pouze v náznacích. Bez větší námahy rozumím televizním programům a filmům.

M Ě N Í		
M L U V E N Í	Ústní interakce	Umím se vyjadřovat plynule a pohotově bez příliš zjevného hledání výrazů. Umím používat jazyk pružně a efektivně pro společenské a pracovní účely. Umím přesně formulovat své myšlenky a názory a vhodně navazovat na příspěvky ostatních mluvčích.
	Samostatný ústní projev	Umím jasně a podrobně popsat složitá témata, rozšiřovat je o témata vedlejší, rozvíjet konkrétní body a zakončit svou řeč vhodným závěrem.

Příloha 3 - transkripce úryvku, Respondent 1

Respondent 1

V = výzkumník

R1 = respondent 1

28:22-32:00

V: co myslíš. jaký je typický Čech. jací jsou Češi

R1: ee ale: csa: eh pr- pro co ehm já myzlím

V: =lidi. v české republice. jací jsou

R1: jaký sou lidi. tady' aaa: pf:

V: sou jiní? než ve španělsku'

R1: ne. (.) eh je hm tady' lidé není veselý.

V: mhm

R1: myzlím tady' lidé je: nevím co: možná nepamatoval jsem jméno proto ehm (..) nepamatoval jméno můšu říkat jenom tady' lidé není veselý eh:

V: eh co dělají nebo nedělají

R1: aha. vale. ok. napříkld jestli ty jde:š na: za:- na (.) jdeš nakoupit něco v: (v) obchod eh normální v španělština: hm eh osova tento osova možná holka pracova- pracuje. eh na: v: tento: obchod možná přide: do tebe: a říká a:ho:j jak se má:š co můšu dělat pro te:ve: a tady' lidé říká něco jako co chytyš ((smích)) a já myslím to je tento je něco

V: mhm

R1: tady' v tramvaji hm lidé musíš vidět lidé není stejné

V: ehm ah ee myslíš že máme: stejné tradice? nebo

R1: =ne. (ne)

V: =co je tady jinak´

R1: eh puf hm například eh například myslím eh normání v španělština
nejdeme do: chor- chory. (.) není normální. myslím. tady je: velmi
normální je jako divný pro: pro mi a normální myslím ty lidé: hm hm
ešpanělske taky je hm je (ehm) těžký protože není eh podovně: severu a
sápad eh lidé v severu je: není stejně. například v: severní eh: na
severní měli sme: eh: možná em lidé měli sme: skoro: Jedna: dům a nebo
dva dům o: něco jako to: neje normální tu: máme velký rodina a je
normální každý: každý víken o nebo: jeden za mě: síc jít do: navštěvovat
tvoje: babička a něco jako to: a myslim tady není jako to. nevím. ale Já
jenom bydlí- (v) bydlí: m sem bydlím. v práce tak nevím jak je: v Olomouc
(v) Ostrava (en) práci.

V: mhm dobře. a: (.) co se ti tady líbí

R1: (.) pf [(..)] ah: (...) eh: (.) tento je těžký. myslím´ nic.

(R1 zvukové pauzy jsou vyplněny výraznými afektivními gesty)

V: [(smích)]

Příloha 4 - Transkribovaný úryvek, Respondent 2

31.44-34:52

V: mhm: a: eh: jaký je rozdíl mezi čechy a: argentinci

R2: archentinci? to je španělsky. to je (.) [áh čechy jó. lidé.]

V: [ah jako lidé]

R2: uf ah: (.) potřebujeme:

((mluvčí ukazuje gestem, že na toto téma je potřeba hodně času))

V: ((smích))

R2: <devě-> nevo možná pět chodin eh

V: [tak]

V: =eh co tě překvapilo v české republice´

R2: pře-

V: překvapení

R2: ah jo a pre[feruje jako preferuje? nevo (převapení)

V: [co je:]

V: sorpresa.

R2: ah: teď ah: není je eh: není: přek-vapení pro mě protože: sem byl
tady: možná: devět deva- devěkrát.

V: mhm:

R2: ale: lidi sou: vic eh: (.) studený?

V: mhm:

R2: jó? (.) ah: (..) crazy?

V: šílení?

R2: šílený jo: eh ženy jsou šílený´

V: ((smích))

R2: a tak (ehm a jo) ah: vytipno- j(a) vytip.

V: (.) eh:

R2: ftip. (.) ftip.

V: a:h.

R2: =jako joke

V: ehm:
R2: jo.
V: ftipy [jsou šílené. aha:.]
R2: [vtipy jo]
R2: to bylo tó jo. to bylo.
V: rozumíš českým vtipům? ah: to byl
R2: =jó možná: sáleží na: situací sáleží na jo. ale: jo. ah jako: černý:
(mluvčí se gestem ptá, jak se řekne humor)
V: humor.
R2: humor jo.
V: mhm. a: líbí se ti tady?
R2: jo'jo. líbí se mi. líbí se mi město (.) a: mám chodně: kamarádů.
tady. takže to je ok.
V: mhm. a:
R2: =může být lepší ale může být horší tady.
V: ((smích)) a co: česká kultura
R2:(..)
V: máš rád českou kulturu?
R2: =jo. (..) pro mě to je: němco mětsi: rakous-ka?
V: kem:
R2: mětsi to je' ah: rakouskem a: (.) ah: (.) rus-kem ale hm víc
rakouskem.[(.)] jako: rakous- jako jo. rakouska. rakousko.
V: [mhm]
V: jako rakousko
R2: jo. jako rakousko.
V: uhm.
R2: eh: (...) jo. a- ale (.) možná pro mě je jako *challenge*?
V: (.) výzva
R2: výzva' a pro mě to je eh lepší. ve španělsku to je lehký. protože
všichni: ah mluví španělsky: to je lehký a tady je jako těžký a pro mě je
(.) moc fajn a tak.
V: větší zábava.
R2: jo
(šeptem)
V: ((smích)) zajímavější
R2: je zajímavější jo.

Příloha 5 - Transkribovaný úryvek, Respondent 5

Respondent 5

V = výzkumník

R5 = respondent 5

12:10-1:54

V: ještě když eh: si se učil: s tou učitelkou nebo potom. eh (.) našel si nějaké rozdíly v české kultuře a: španělské kultuře?

R5: prosím

V: eh: jaký je rozdíl mezi: eh českou kulturou a španělskou' (.) je velký?

R5: hm: ne já myslím ne: jeden pro mě to není tak že sem ze severu se španělska a to je protože já mám tak rád eh: česká republika to je protože já myslím to je my sme podovný takle: pro mě: ya a pro me já ne-ya

V: mhm a jací jsou Češi.

R5 uf.

V: sou stejní' nebo: jako španělé?

R5: [ah:]

R5: jako Já myslím jako lidé z galíci například eh eh: my sme umíme sa-eh e:h otevřený nakonec my sm-e trošku eh (.) eh my s-

V: tak: ještě jací jsou češi?

R5: takhle. já myslím s- oni sou podovně Jako: lidé z galicíní. něsme tak otevřený nakonec jako: eh: ya. my sme trošku: (toe) savřený' ah: ale no když ty snáš trošku lepší lidé oni sou eh: taky: trošku eh: otevřenější ah: já rád eh: né já rád jít na: pivo: a: tak to sou stejné a: pro mě e taky eh Jídlo to Je podovně protože: na severu se špan-ělska to je taky trošku další: ehm: jó porce sou velký ah: Jídlo to není tak ehm: lech-lechké jako druhý eh: často ze španělska takle pro mě nakonec to je: to Je podovný já nemám rád eh slunce ((smích)) a Jako: když to je horka pro mě to Je těžké a tady taky to Je: trošku: hm podovně a: taky na: ehm: (nas-) myslím (na- na-) eh: to je taky: trošku podovně když já čtu například bohumil chrabal Já myslím stejný Jako: eh: hm eh: álvaro conquero a druchý eh spisovatel je (z) španělska takle pro mě to je m-oc větší (še) Já myslím to Je to Je opravdu čes- česká to Je Jako trošku Jako v (galičíně).

Příloha 6 - Transkribovaný úryvek, Respondent 6

Respondent 6

V = výzkumník

R6 = respondent 6

18:51- 24:33

V: a: teď když kulturu: českou kulturu trochu znáš tak: bylo pro tebe něco nového nebo: zajímavého (.) když se tě někdo zeptá jací sou češi tak co řekneš´

R6: ja bych řekl že češi na začátku jak říkám ten set ten ždycky tam je (.) ale když už pak už už oni sou od tebe s- na tebe otevíraj (.) tady sou strašně moc kdy moc fajn lidi a: a pak uvědomíš že (.) ten rozdíl s kulturama neí tak velkej (.) je to prostě člověk kterej dokáže se to: spus- jako: (.) když člověk žije v zahraniční ako toe ňák musí ses přizpůsobit na sebe ne sebe (?) ne. protože je to blbost. takže a člověk se naučí eště že musí přizpůsobovat přizpůsobit. a pak tak kultura není tak velká. samozřejmě jsou pár věci tam ale (.) nic jako (.) já jsem (.) teďko žiju spokojeně. moc

V: mhm

R6: =a cítíš (jako doma) protože tak mě brali. takže už se cítíš jak to češi mě brali jako (to kámoš) ale to je dobrý. a to je fakt dobrý.

V: mhm. a je něco co je stejné tady a taky v guatemalé´

R6: stejný? (..) jako lidi nebo jako semě?

R6: obojí.

R6: No ta sem je úplně jiná.

V: ((smích))

R6: =ona je to bordel <všude> ((smích)) <kam se podíváš> tady to je co tady je dobrý jiko v čechách (.) ten čas se rozpektue. to protože i to jde. jenom třeba se podíváme na emhádé ((míněno MHD)) a ty víš že přide v sedumnác nula pět a přide v sedumnác nula pět. u nás saprvé nevíš v kolik přide jestli přide jo´ i když přide je plný a ne- nedokážeš (zastav-) takže tohleto u nás nefungue nefungue tak protože ((gesto vyjadřující, že R6 neví)) (.) bohužel není tak bezpečný jak tady a všichni musí autem. jo´ tak to už je to katastrofa tam je spousta auta sas a všude. a s už nefunguje to je to je to nejde a tady jo. tay teď to máš a je to tak roz- to je pro mě to je první šok přideš a že emhádé ((míněno MHD)) fungue a pak co eště že tady je tady je supr tady je dobrý ceny a: je celkem bezpečný. samozřejmě sou tu pár věci to určitě se děje ale je bezpečnější než u nás. (.) ah: počasí. počasí to je jako to bylo těžký se naučit. jako ne naučit ale svyknout. ale: jde to. co pro mě eště to nejni to je

jako takový eště že: když je tady zima je: tma. todle je pro mě ještě šok. protože já pocházím z města které je furt slunce' jo. a to když tma je to trochu jako

V: mhm a lidi?

R6: =a lidi si myzlim že tady si myzlim že lidi tay strašně moc negativní. ale sou negativní protože oni nemaj s kým porovnávat já si myslím že Češi jsou strašně štěstí lidi é ako maj velká velký štěstí že máte všechno. všechno máte tady je školy sou sadarmo emháde ((míněno MHD)) fungue jídlo máte práce je pro všichny. takže je všechno. ale nevidíte třeba eh moje moj mi připadá že já pocházím z guatemala a jsem viděl lidi který nemaj co jíst jo: nemaj dům (.) nemaj co ani boty (.) sou děti který musí pracovat (.) malý pracovali celý život a to je pro mě je to šok vi- víš to já to já to můžu porovnávat že teďkon naštěstí už něco mám já já já s- mám ten pocit že jsem bohatý člověk protože mám jídlo každý den mám dům jo mám boty takže to pro mě je to už nejvíc a můžu porovnávat a a a co teďko mám já to strašně váž(ím) eh váším (jo) že to mám protože můžu porovnávat ale tady lidi si stěžujou protože je zima si stěžujou protože vydělá souseď vydělává víc než já a to sou m- a lidi opravdu je z toho opravdu je smutný jako seš upe ale to jsou tak mali- maličkostí že: (.) je to prostě nic. je to prostě nic. ale já říkám vždycky protože já můžu porovnávat ale lidi tady ne tady je vždycky šílená tomu tomu že všechno máme všechno je (.) ale: rozumíš de o to že člověk možná jako já jsi myslím češi hodně cestujou (.) ale cestujou na pláži cestujou na a nevidí to reálný tu semí še jo a n:ení to samý že du na dovolenou' než tam žiju. já to říkám šeno. ona přijedeme do guatemaly. a guatemala e heský když na dovolenou. ta je krásná nádherná. ale šít tam je úplně něco jinýho. jo. nebudeš chodit na pláži každé. še jo. takže: je to jinak. je to jinak. je to: je to tohle si myslím že češi to nemaj eště (takový) supr že to nemaj že to nemusí vidět. protože to je strašně ale: tohle tady tohleto že člověk tak negativní je to: je to prostě to něco tady ne- nerozumím. jak říkám. já vidím já mám. dvě strany které můžu se na to podívat. některý lidi tady: ne. takže to myzlim že to je ten problém.

Příloha 7 - Transkripce úryvku , Respondent 7

Respondent 7

V = výzkumník

R7 = respondent 7

13:10-19:12

V: a co si myslíš o Češích

R7: si myslím že Češi: já už sem se zvyknul takže: ((smích)) takže na sač- na sačátku to bylo tě- bylo to těžký protože sou to dvaset let zpátky takže: byli hodně lidí který ještě mysleli jako v komunismus ah já n-eznám komunizmus nesažil sem ho ale měl sem ten pocit že sou hodně usavřený. že prostě: nepřimaj hodně: sisin- sisinse. že nepřimaj jakoše všechno co je český tag je to dobrý: všechno co není český není není dobrý. ah: ale postupem času se to směnilo. a ted prostě: ty mladší ty mladší: generace eh vidí věci jinak a: sou Jiný a: já žiju tady v Praze už jako: hodně dlouho takže ta(d)y v Praze také potkáváte sisince a a hodně mladí lidi studenty a tak dále takže tady je to jiný. a: myslím se: že možná (.) to nemůžu potvrdit ale možná když budete někde na ty vesnice možná ty lidi sou pořád usavřený (.) ale na druh(o)u stranu: na druh(o)u stranu sou příjemnější jó jako né v v těch vesnic- né. na veznice. oni sou ty lidi prostě: příjemnější takže ah myslím se že Češi sou víc usavřený než my latinoameričany. jako že: eh: že n:e- nejsou: nechci říc že nejsou přátelský ale né (.) tak otevřený aby udělali přátele (že) oni potřebujou posnat toho člověka trošku víc a potom už prostě sou otevřený. ale úplně od sačátku ne:. Latinoameričany zme takový že: chned prostě zme kamarádi to neříkám že je eh dobrý nebo špatný na: na každou na: na nějakou stranu ale: Češi potřebujete víc poznat toho člověka.

V: mhm a: eh když porovnáš třeba naši kulturu eh co se týče tradic a zvyků tak: je to podobné nebo:

R7: hm no´

V: =to jiné

R7: spíš je to jiné. ah: zapervé. náboženství. u nás nábošenství je prostě: strašně moz lidí sou věřící spíš je skoro všechny: je strašně málo proseto ateistů nebo lidí který nevěří tady je to naopak. tady náboženství by: moc není. takže: toe (.) řekněme jedna věc. druhá věc. to také (.) je to je to (v)e spojení s tím náboženstvím například Velikonoce na Velikonoce u nás Je to spíš zase eh: takový zvátek ale: katolický´ a lidi chodí do kostela strašně moc a s- hm prostě se neJí maso: a tak dále a: tady: já to vnímám takový jakopočinek z práce: a zábava a a deme prostě: mlátit <cholky a> ah dát si panáka nebo něco takovýho bíc než opravdu so to je ty eh co to sou ty velikonoce. ah: hm: no: vánoce: vánoce vidím podovn(ě). vánoce tady vidím še na vánoce prostě ah: máte rádi: chodně být s rodinou nestaráte se o to abyste byli eh aby každý dostal nějaký dárek a tak dále ty dárky možná nejsou to nejdůležitější ale to že ste s tou rodinou. ah tak tohleto u nás také je prostě podovný takže tohle bych viděl jako (.) jako podo(v)ný no

V: hm a líbí se ti něco víc´ nebo: nebo:

R7: ah: (.) z těch tradic´ nebo: nebo s- nebo jak jste vy: a jak jsme my

V: [mhm]

V: jak jsme my a vy

R7: =jo. (.) Já si myslím aspoň já se znaším: eh se snažím získat to dobrý od vás a: aby sůstalo to dobrý o:d eh o:d eh o:d od nás.

V: mhm

R7: =ah: si myslím: že co je u vás lepší je: než u nás Je to: že: (.) u nás jak se říká asi asi to znáte *mañana*. eh: že (že) můžete se že některý věci necháte na: na pozděj a tak dále já si myslím že tady se soustředíte víc abyste dodali: eh to: co se má a: že ste: například autobus. jó že autobus při- má přijet v deset nula pět a je tam v deset nula pět. jó jako v našich státech prostě (je) možná ani neexistuje jižní řád (.) jo a když tam cestuje tak většinu prostě není to přesný jag je to tady. a: myslím se: že tady v hlavně v Praze nevím ostatních s- městech eh ta doprava vaše je< možná> jedna: Je nejlepší nebo jedna z nejlepších eh: na zvětě bych říkal (j)ako já po- já sem: cestoval chodně v jiných zemích a nikde není to tak přesně jag je to tady. takže ta předno:st a: a: ta chut prostě do(d)at dodat ty věci si myslím že u vás eh funguje líp. líp než u nás. U nás se mi líbí víc řekněme: eh jaký jaký sme my jako: jako: osoba jako so se týče práce prefuruju to tady jak fungujete vy než jak fungujeme my a co se týče lidí jak sme jako víc otevřený ah si myslím: si myslím že: je to lepší u nás na druhu stranu ne uplně ne uplně jak sm- jak sme my protože občas my my sme i naivní. jó jako že (.) že sme až moc kamarádi a: a tady jsem se naučil že nemůžete být kamarádem s každým. jó jako: (.) porád prostě sem otevřený ale už prostě: to vidím trochu jinak než když jsem přiletěl sem.